

“ ...

5237 sayılı TCK'nun Kanununun 51. maddesinde hapis cezasının ertelenmesi kurumu düzenlenmiş olup, hükmedilen 2 yıl veya daha az süreli hapis cezaları bakımından sanığın daha önce üç aydan fazla hapis cezasına mahkum edilmemiş olması ve yargılama sürecinde gösterdiği pişmanlık dolayısıyla yeniden suç işlemeyeceği hususunda mahkemede kanaat oluşması halinde, hapis cezasının ertelenmesine karar verilebilir. Ertelemeye konu ceza süresi çocuk ve 65 yaşını bitirmiş hükümlüler bakımından üç yıldır. Hapis cezasının ertelenmesine karar verilmesi halinde kişi 1 ila 3 yıl arasında bir süre ile denetime tabi tutulmakta, bu denetim süresi içinde kasten bir suç işlemediği veya kendisine bir yükümlülük yüklenmiş olup bunun gereklerini yerine getirdiği takdirde ceza infaz edilmiş sayılmaktadır. Aksi durumda ise ertelenen hapis cezasının kısmen veya tamamen ceza infaz kurumunda yerine getirilmesine karar verilmektedir.

Hükümlü hakkında tayin edilen denetim süresi erteleme kararın kesinleşmesi ile birlikte başlamaktadır. (Yargıtay 10. Ceza Dairesinin 2019/5927 esas 2019/8120 karar sayılı ilamı)

15/04/2002 tarihinde yürürlüğe giren 7242 sayılı Kanun ile infaz hukuku alanında çok sayıda önemli düzenleme yapılmış olup, infaz hakimliklerinin görev ve yetkileri de bu kanun değişikliği ile genişletilmiştir. Bu bağlamda, ertelenen hapis cezalarının kısmen veya tamamen infazına ilişkin kararları verme görevi infaz hakimliklerine verilmiştir.

Hapis cezasının ertelenmesi, bir infaz hukuku kurumu olmasının yanısıra cezanın bireyselleştirilmesi araçlarından biri olarak daha önce hiç suç işlememiş veya üç aydan daha az süre ile bir sabıkası olan kişilerin toplum içinde denetimi sağlanarak ceza infaz kurumunun olumsuz sonuçlarından uzak tutulmasını ön gören bir atıfet kurumudur. Özellikle hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının kanuni şartı olan suçtan kaynaklanan maddi zararı giderme olanağı olmayan hükümlüler bakımından ikinci yol hapis cezasının ertelenmesidir.

Somut olayda, Osmancık Asliye Ceza Mahkemesinin 2012/15 esas 2012/276 karar sayılı kararı ile hükümlü ... hakkında kamu malına zarar vermek suçundan verilen 10 ay hapis cezasının TCK'nun 51. maddesine göre ertelenmesine ve TCK'nun 51/3. maddesine göre 3 yıl denetim süresi belirlenmesine karar verilmiş, iş bu bu karar 16/11/2012 tarihinde kesinleşmiştir. Üç yıllık denetim süresi de kesinleşme tarihi ile birlikte başlamıştır. Hükümlü daha sonra Sarıkamış Asliye Ceza Mahkemesinin 2017/223 esas 2018/478 karar sayılı kararı ile 26/12/2013 tarihinde işlediği hizmete ilişkin emirleri yerine getirmemek suçundan 1632 sayılı Askeri Ceza kanununun 87/1. maddesi uyarınca 25 gün gün hapis cezasından çevrilen 500TL adli para cezasına mahkum edilmiş ve bu karar 10/09/2018 tarihinde kesinleşmiştir. Bu ilama konu suç tarihi erteli ilamın denetim süresine denk gelmesi nedeniyle Osmancık Asliye Ceza mahkemesi tarafından hükümlü hakkındaki ertele kararının kaldırılarak erteli mahkumiyet hükmünün kısmen veya tamamen infazına karar verilmesi için Çorum İnfaz hakimliğinden talepte bulunulmuştur. Adli sicil kaydı incelendiğinde, hükümlünün denetim süresi içine denk gelen başkaca kasıtlı bir suç işlemediği anlaşılmıştır.

ANAYASAYA AYKIRILIK SORUNU:

1632 sayılı Askeri Ceza Kanununa 24/06/2021 tarih ve 7329 sayılı Kanunla eklenen ek 11. maddede askeri suçlar ve sırf askeri suçlar sayılmış olup, hükümlünün mahkumiyetine konu 87/1. maddede düzenlenen suçu sırf askeri suçlardan olduğu kabul edilmiştir.

Ceza Kanunlarının genelinde suçların birbirine göre durumlarına bakıldığında kasıtlı suçlar ile taksirli suçlar, askeri suçlar ile diğer suçlar arasında bir ayırım yapıldığı göze çarpmaktadır. Nitekim suçta tekerrürü düzenleyen Türk Ceza Kanununun 58. maddesinin 4. fıkrasında kasıtlı suçlar ile taksirli suçlar ve sırf askeri suçlar ile diğer suçlar arasında tekerrür hükümleri uygulanmaz hükmü getirilerek sırf askeri suçlar diğer kasıtlı suçlardan ayrı bir yere konulmuştur. Bu da kanun koyucunun amacının, sırf askeri suçların kişilerin sivil hayatlarında etki doğurmasını amaçladığını göstermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devleti olarak tanımlanmış ve yine Anayasanın 10. maddesinde eşitlik ilkesi açıkça düzenlenmiştir. Hukuk devleti ilkesiyle bağlantılı olarak Anayasanın 5. maddesinde devletin temel amaç ve görevleri düzenlenerek kişinin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleri ile bağdaşmayacak surette sınırlayan engelleri kaldırmak devletin ödevi olarak öngörülmüştür.

Saniğin Anayasal bir görev olarak belirli bir sürede yerine getirdiği askerlik görevi sırasında işlediği ve hayatının başka hiç bir evresinde işleme olanağı bulunmayan ve sadece Askeri Ceza Kanununda tanımlanan suçlar olan sırf askeri suçların; bu özelliği gereği kişilerin askerlik dışındaki özel hayatlarını da etkileyecek şekilde etki doğurması yukarıda sayılan ilkeler ile bağdaşmaz. Şöyle ki, sivil hayatta verilecek hapis cezasının ertelenmesi kararının denetim süresi içinde yine sivil hayatta işlenmesi olanağı bulunan kasıtlı bir suçu işleyen kişi; bunun sonuçlarına katlanmak zorunda olduğunun bilincindedir. Oysa ki sivil hayatta işlediği bir suçtan dolayı hakkında hapis cezasının ertelenmesine karar verilen bir şahsın; zorunlu askerlik hizmeti sırasında işlediği ve sadece askerlik hizmetine özgü olan bir suçtan dolayı sivil hayatının etkilenmesi ve şahıs hakkındaki erteleme kararı kaldırılarak bu cezayı infaz kurumunda yerine getirmek gibi ağır bir infaz koşuluna tabi tutulması hakkaniyet ve adalet ilkeleri ile bağdaşmaz. Nitekim örneği verilen bu iki kişi hukuki olarak aynı durumda olmamalarına rağmen aynı sonuca tabi tutulmaktadır. Bu ise Anayasa Mahkemesi kararlarında tanımlanan ve Anayasanın 10. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine aykırıdır.

Anayasa Mahkemesinin kararlarına göre, suçlara ilişkin ceza ve infaz koşullarını belirlemek ve hangi eylemlerin suç sayılıp sayılmayacağına karar vermek, suç ve ceza politikasının bir gereği olarak kanun koyucunun takdir yetkisindedir. Ancak bu takdir yetkisi Anayasada ön görülen ilke ve kurallar ile sınırlıdır. Somut olayda, zorunlu askerlik görevini ifa ederken Türk Ceza Kanunu kapsamındaki eylemlere benzemeyen, sadece askerlik hizmetine özgü sınırlı bir durumu düzenleyen ve Askeri Ceza Kanununda dahi ayrı bir şekilde düzenlenen bir fiil nedeniyle kişinin sivil hayatının etkilenmesi ve ceza infaz kurumuna girmesi sonucuna neden olunması suç ve cezalarda orantılılık ilkesine uygun olmayacaktır.

Yine askerlik hizmetini yerine getirirken salt bu hizmete özgü bir suçtan dolayı mahkum olan sanığın askerlik hizmeti bittikten sonra bu suç dolayısı ile sivil hayatta kamu hizmetine girememesi, sabıkalı hale gelme veya kendisine tanınan atıfet hükümlerinden yoksun kalma sonucuna uğramaktan kurtulması için de gerekli düzenlemeleri yapmak Anayasanın 2. ve 5. maddelerine göre devletin görevidir. Bu durumu ön gören kanunkoyucu tekerrür hükümlerini düzenleyen TCK'nun 58. maddesinde buna uygun bir düzenleme getirmişken, somut olayda uygulanma olanağı bulunan hükümde bu konuda bir düzenleme yapılmamıştır.

Kanun koyucunun; 5237 sayılı TCK'nun 51/7. maddesi hükmünü vaz ederken denetim süresi içinde işlenen kasıtlı suçlar bakımından sırf askeri suçlar ile diğer suçlar arasında tıpkı TCK 58/4 maddesinde olduğu gibi farklı düzenleme yapması ve denetim süresi içinde sırf

Esas Sayısı : 2022/53
Karar Sayısı : 2022/91

askeri suç işleyenleri diğer sanıklardan ayrı değerlendirmesi hukuk devleti, suç ve cezada orantılılık ve eşitlik ilkelerine göre beklenmesi gereken bir husustur. Bu hali ile iptali istenen kural sırf askeri suçlar ile diğer kasıtlı suçlar arasında bir ayırım yapmadığı için Anayasanın 2. ve 5. maddelerine de aykırıdır.

Yukarıda arz edilen ve Yüksek Mahkemenizce resen gözetilecek sair hususlara göre eldeki davada uygulanma ihtimali bulunan 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 51. maddesinin 7. fıkrasında yer alan "kasıtlı bir suç işlemesi" ibaresinin "sırf askeri suçlar" yönünden iptaline karar verilmesi Anayasanın 152. maddesine göre Yüksek Mahkemenizden arz olunur.”